

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאוווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

משיחותיו של מורינו ראש הישיבה שליט"א

להקשיב לדעתם של אחרים

"שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צהר... וידבר אל עפרון... אך אם אתה לו שמעני". בפסוקים אלו אברהם אבינו מבקש מבני חת ומעפרון לשמע את דבריו שבהם רצה ללמד דעת של הכרת הטוב, כך שאינו חפץ לקבל טובה מאדם בלי להשיב לו על כך תשלום.

בענין השמיעה לדברי חכמים אמרו בגמרא (תגינה ג), שכאשר אדם רואה מחלוקת בין החכמים הללו מטהרים והללו מטמאים ידע שכל הדעות מפי רועה אכה, דהיניו שגאמרו מפי משה רבנו ומפי שאר רועי ישראל הכלולים במשה - שלמדו את דרכי אברהם יצחק ויעקב, ולכן עשה אונדף כאפרקסת וקנה לה לב מבין לשמע את דבריהם.

ובזה חז"ל מלמדים אותנו שעלינו לשמע את דעת כלם וגם כאשר אנו נוהגים בהפך מדעת הזולת עלינו לשים אונדף כאפרקסת לשמע ולהתחשב במנהגייהם של כל בני ישראל, ואדרבה עלינו לנהג כרב פפא שהיה מנהגו לנקט כדעת כלם, כמו שמצינו (ברכות יא), בענין ברכות התורה שאמר הלך נמרינהו לבלהו.

נגזר של שונא

ובדאי שבדברים של אסור והתר אין לשנות וכל אחד צריך לעשות כפי רבותיו, אבל בשאר הדברים מן הראוי לעשות כרב פפא, שפעם נהג לפי המנהג שלנו ופעם לפי המנהג של אחרים, כדי שעל ידי זה יהיה בלבנו אהבה לכלם, וכגון שינגן את תפלתו כמו קהלה אחרת מקהלתו ופעם ינגן קהלה זו ופעם קהלה אחרת ואפלו את הנגונים של שונאיו ינגן, כי בזה ימחק מלבו את השנאה שיש לו כנגדם.

ועצם כך שאנו רואים שיש מחלוקות בין הצדיקים שהללו מטמאים והללו מטהרים

זה נעשה משמים, כדי להראות לאדם את רע המדות שבו, שהוא בעל מחלוקת, ואלו יאמרו לאדם בפניו את חסרונו שהוא בעל מחלוקת ובעל שאר מדות רעות הוא לא יהיה מסגל לשמע את התוכחה, וגם אם יקבלה - יקבלה רק באחוז מועט מאוד, כי אדם לא מסגל לשמע את חסרונותיו.

ממה נובעת המחלוקת?

ובאמת בכל אדם ישנם חסרונות והטבעים הללו שבו עוזרים לבניו, אבל אם הוא מתקן את מדותיו גם בניו יתקנו אותם, וככדי שאדם יזכה לגלות את החסרונות שבו, עליו לעסק בעצמו בתורה ובה יגלה בעצמו את מדותיו הרעות וכשיראה את המחלוקות, יבין מהם שאמנם החכמים החלוקים בדעותיהם כונתם לשם שמים, אבל מה שהוא בעל מחלוקת ואינו רוצה להבין את דעת השני, זה נובע מצד המדות הרעות שבו.

וחז"ל (שם) מדמים את התורה לדרך ויעל המכונים את הבהמה לתלמיה, שכן התורה מכוננת את האדם ומוציאה אותו מדרכי מיתה שהם המדות הרעות לרדי חיים שהם המדות הטובות. וכשם שהדרך מטלטל את הבהמה כך התורה מטלטלת את האדם כשמגלה לו את מדותיו הרעות אבל אל לו לאדם להשבר מהם אלא יעשה אונדף כאפרקסת לשמע דברי חכמים שילמדוהו לתקן את ארחותיו.

דרך ביתי

והתורה היא גם האשה בעצמה, שהיא שליחת ה' לכוון את האיש לדרך הישר והנכון, ולפעמים הדרך נעשה באופן מכאיב וקשה - שהאשה פוזעת בו, כמו הדרך שמכאיב, וה' מנסה בזה את האדם האם יקבל זאת באהבה בלי להתרעם וכך יוכל לעלות על דרך הישר.

מתיקות הזיסים

השמיעה שגרה ארוחה וארוכה

בעקבות נגיף הקורונה נכנסתי ל'מלונית' יחד עם כל משפחתי הכוללת אחת עשרה נפשות כו ירבו. כאשר הגיע יום השבת בקשתי מהנהגלה שישלחו לי שמיעה שהיתה חסרה לבני הקטן, הם שלחו את השמיעה והשאירו אותה מאוחר דלת חריר.

כאשר פתחתי את הדלת לקחת את השמיעה אני מבחין באדם שלוקח את השמיעה. 'שלחו את השמיעה עבורי' אמרתי. אך האיש הפתיע אותי בתשובתו: 'לא נשארו שמיעות וכל הקודם זוכה'. כמובן תשובתו הצריכה לי כי הוא הרי מספר לי שכבר לא נשארו שמיעות ואני חייב את השמיעה לבני וקצת הוא לא חושש לקחת את השמיעה ששלחו עבורי.

היה לי יצר לצעוק עליו שיצב מהר את השמיעה אך מיד ברמתי ה' עלי התעורר בלבי יצר הטוב והשבתי לעצמי: 'הרי אני נמצא כאן בלית ברירה בגלל מצב בריאותי ואני נצרך לרחמי שמים עלי ועל בני משפחתי אם כן בודאי שכאן הוא לא המקום למריבות, לכו סורתי את הדלת וכאשר יותר מאחר אשתי שאעלה היכן השמיעה השבתי לה שלא הצלחתי להשיג...

תפסת ליל שבת הארכת יומי יותר מהצביר והנה כאשר נגשתי לבקש מנות אכל לבני משפחתי הודיעו לי שכבר לא נשאר מספיק אכל ולכן נתנו לי רק כמחצית ממות האכל שאני נצרך לבני משפחתי. נסיתי להסביר להם שאני מכרח לקבל את כמות האכל החסרה, אך הם לא הסכימו בשום אופן לתת לי אכל נוסף. הפעם הייתי נבוך ולא ידעתי מה לעשה איך אעלה לחדר בלי מספיק אכל - דבר שיגרם עגמת נפש גדולה לבני ביתי.

נגשתי חזרה לבית הכנסת ושם שפכתי את לבי לפני ה' ואמרתי: 'דבוננו של עולם בערב שבת עזרת לי להתגבר בזמן הפסיון שהיה לי, תעור לי גם עכשו לדעת מה עלי לעשות, ותצליח את דרכי'.

יצאתי לכיון החדר והנה אני מבחין באותו יהודי שלקח ממני את השמיעה ברכת אותו בגוט שבת ומיד הוא אמר לי: 'קבלתי מנות ואני לא צריך אותם, אתה צריך אולי? כמובן עניתי לו שאטמח לקבלם והוא נתנם לי ואמר: 'אני מצטער שלקחתי לך את השמיעה, אני רוצה להחזיר לך אותה, והוסף: 'התרשמתי

המשך המעשה בכמוד י'

ובכפר שתנו אנו קוראים על הנסיון שה' לקח מאברהם אבינו את שרה אשתו על ידי נסיון העקדה (פמובא במדרש).

ומתחלה קשה' בחר באברהם הוא נסה אותו והורה לו שכדי לעלות על דרך הישר עליו לעשות מעשה קשה מאוד - להתרחק מבית הוריו ומארץ מולדתו, ואברהם עשה זאת במסירות נפש לכבודו ותכרך ולא הרהר כלל אחר מדותיו של ה'.

השמע אחרים

ומאידך כשמשבחים את האדם, עליו לקחת את הדברים ללבו רק ב'מעט' כדי לחזק את רוחו, אבל יזהר שלא לבא מכך לידי גאווה

להרגיש שהוא גדול מאוד כי הוא שמע רק את 'דברי המטהרים' ועדין לא שמע את 'דברי המטמאים' הינו את דברי אותם שמוכיחים אותו ורואים את חסרונותיו, שכן יכול להיות אדם שאינו בעל כשרון כמותו ולא הצליח ללמוד הרבה אבל אין לו את חסרון הגאווה וממילא אינו פוגע באשתו ובחבריו ונמצא שהוא גדול יותר ממנו.

ומעקרא האדם נולד גם עם מדות טובות והעבודה שלו היא לשמר אותם ולא לקלקלם.

ואת מדותיו הרעות יראה תמיד לתקנם ובכפרט יטהר את עצמו מהגאווה שהיא שרש כל חטאת.

חביות של מדות...

ובחביות רח"ל, ועצתו של האדם היא לשים אֶזְנוֹ כְּאֶפְרַכְסֵת וְלִהְקָשִׁיב בקול התלמידים חכמים.

כמו שהתלמידים היו אמורים לשבת ולהקשיב לדברי רבי אליעזר בן הורקנוס, שכלן כל זמן שהקשיבו לדבריו לא טען רבי אליעזר עליהם שהם בעלי חביות, כי באותה שעה לא התממשו מדותיהם הטעונים תקון.

וזאת משום שאמרו חז"ל 'טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר ממאה מלקויות' ומרדות הינו הכנעה, שכל זמן שיש לאדם הכנעה, למודו מביא אותו לתקון המדות, ואילו בלי הכנעה לא יועיל לו כל למודו ולא יתקן את מדותיו על ידו.

אם כן העצה לתקן את המדות היא 'לעשות אֶזְנוֹ כְּאֶפְרַכְסֵת' ולהאזין בהכנעה לדברי חכמי התורה הצדיקים המלמדים את דרכי החיים של מדות הגונות, שעל ידי ששומע ב'אזניו' לדבריהם יזכה 'לאזון' את מדותיו ולרכש מדות טובות.

הגמרא (ביצה טו) מספרת על ר' אליעזר בן הורקנוס שהיה יושב ודורש כל היום כלו בהלכות יום טוב יצאה כת ראשונה אמר הללו 'בעלי פטסין' - בעלי חביות גדולות שרוצים לשתות יינות ואינם רוצים להתניע לשמע דברי תורה.

ויש לפרש זאת שאדם שיוצא מלשמע דברי תורה, יתכן שבחיצוניותו הוא דומה לחבית וקנקן נאה אבל 'אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו', שבתוכו הוא לא שלם עם ה'.

יצאה כת שניה, אמר אלו בעלי חביות שזה יותר קטן מ'פטסין' וכך כל כת שיצאה מאחר יותר - אמר עליהם שהם בעלי כלים יותר קטנים ויותר קטנים ועל הכת האחרונה אמר 'אלו בעלי מארה' - קללה. והתלמידים ששמעו זאת התיראו אמר להם: לא לכם אני אומר זאת אלא לאותם שיצאו.

לכבש את המדות

למצינו למדים, שיכול להיות באדם מדות רעות בשעור גדול כפטסין

מחיקות הנכנס ומרירות היוצאים

בציור שבכותרת הגליון, קשה לקרוא את קברות הצדיקים מצא את אליעזר עבד אברהם במערת המכפלה שנהג להכנס חיי למחיצתו של אברהם אבינו ולשמשו.

איזו מדה עמדה לאליעזר לזכות למעלה גדולה שכזאת? על כך במאמר השבוע'

בציור שלפנינו: ר' אליעזר בן הורקנוס מאריך בדרשתו וישני תלמידים יוצאים ר' אליעזר אומר עליהם הללו בעלי פטסין. כלומר שפיון שהם לא מתאמצים לשמע את דרשתו עד לבסוף בודאי הם מסגלים לבא לכלל מדות רעות ודומים הם לחבית נאה שאין תוכה קחיצוניותה והם מסגלים לעזר ולבשל בבית ומצערים בזה את נשותיהם.

מדוע מוכח מכך שהם יוצאים מדרך שו - שהם מסגלים לבא לכלל מדות רעות?

כיצד שיקר לצער אשה בכך שעוזרים ומנקים את הבית?

ההסבר המלא לציורים והתשובה לשאלות במאמר: 'חנוך כושל למול חנוך הגון' ובמאמר: 'חביות של מדות...'

מתיקות שיחי

תפילות

רבובו של עולם, תן בלבנו רכות והנצחה ללכת בדרכי תורתך הקדושה ונברך מן המלקלת כבודת מן האש, אגא ה' זכנו לךבך במדת הוחרו ונאמין תמיד שלא נפסיד מהוחרו ואודכה רק גרוינ ממונו פי הרוח והתקפסד בא רק מאתך וכאשר נטיב את מעשינו תרעיף עלינו טובות ותסדיס עד אין ספר אמן סלה.

שכרם' הינו שמי שהולך בדרכי נעם עם בניו, 'היום' הוא עושה בזה את המטל עליו, ומחר' הוא רואה את השכר להתנהגותו הטובה שבניו הולכים בדרך הישה ולעמת זאת אדם שכופה על בניו את החנוך שהוא רוצה, הרי שיתכן שמפחדים הם ישמעו לו באותו רגע, אבל יום אחד הם עלולים להתחבר לחברים ולמכשירים רעים וכיוצא בזה, והפסיד את בניו ח'.

על פן האבא צריך להזהר שלא להתנאות על אשתו וילדיו ולא להתנשאות עליהם בכח התורה שלמד כי אמרו חז"ל (אבות ד ה): כל הנהנה מדברי תורה, נוטל חיו מן העולם. ובכלל זה שמפסיד את השלום בית וחנוך הילדים בגלל גאנות.

'המונע מתלמידו לשמשו מונע ממנו חסד' כי הטוב ביותר הוא שהרב יתן לתלמידו לעשות מעשים טובים, מאשר שהוא בעצמו יעשה אותם, כדי לגרום לו קרבת אלקים.

ובחנוך הבנים כתוב: 'ושננתם לבניך' 'לבניך' מלשון 'לבניך' הינו שכשמןחנך את בניו יחנך אותם עם הארת פנים והלבנת שנים וכשאדם מחנך את בניו ביד קשה ועושה את כל ביתו כמקרקחה ממריבות וכעסים על בניו הרי שהוא הורס את חנוך בניו ומפסידם בידיים והכל נובע מגאנותו שאינו מסגל לראות שבניו לא צועדים בדרך שהוא רוצה וחספץ שילכו בה.

תוצאות חנוך מתוך

ובן שרואה שאביו מתנהג בדרכים קשות כאלו עליו להזהר בכבוד אביו ויתאמץ לשמחו, והאבא צריך לזכור את דברי שלמה מלכנו שאמר: 'חנך לנער על פי דרכו' שיש לך שאינו מסגל לעסק כל היום בתורה ויש בן שאפלו אינו מסגל לכבד את אביו כראוי, אבל אם לא כופים זאת עליו אלא מתנהגים עמו בדרכי נעם, מגיע היום שה' נתן לו מצב שבו הוא מקרח לעזרת אביו ואז הוא מכבד את אביו, וכן במשך הזמן הוא מקבל חשק לעסק בתורה.

ועל זה אמרו: 'היום לעשותם ומחר לקבל

בליל שבת תקנו לומר "אשת חיל" שאמר שלמה מלכנו, כדי שהבעל ירגיש ענוה ושפלות שאיננו כלום והאשה היא הכתר לראשו של הבעל ולא יתנהג בהפקד להתנאות ולהשפיל את אשתו, כי לפעמים אדם יכול לעשות הרבה מעשים טובים והכל משרש רע, שיכול לנקות את הבית כדי להראות לאשתו שהוא עושה הכל בבית, וכביכול היא לא עשה כלום, וככול לבשל אכל מתוך טרונגיא על אשתו שאינה מבשלת אכל ערב וכיוצא בזה.

ועל זה יש להמליץ מה שאמרו חז"ל (תרושין ט): גדול תלמוד תורה יותר ממעשים טובים, שחז"ל מלמדים אותנו בזה שלפעמים עדיף שאדם ילמד בתורה מדות טובות ולא יעשה מעשים טובים כשהם נעשים מתוך מדות וכונות רעות.

להלכין את השנים

וכן אמרו 'גדול המעשה יותר מן העושה' כי לפעמים המצוה היא לא לעשות מעשים טובים אלא לתת לזולת לעשותם כדי שישמח ויתמלא בהרגשה טובה, וכגון אדם שמוותר לאחרים להיות 'סנדק לברית מילה' אף שהיא מצוה ומעלה עליונה, אבל בותורו הוא נחשב 'המעשה' שהוא 'גדול מן העושה' כי לפעמים הותר לשני על המצוה, הוא גדול יותר מעשית המצוה עצמה. וכיוצא בזה אמרו

להרגיש מתיקות בתבלת שחרית הארכה (המושך)

אינה מבחינה בחסרונות הרבות שבו, וכן יזכה וינחל חיי עולם הבא יחד עם אשתו.

'פוקח עורים' - בברכה זו אנו מודים לה' על מאור עיני הבשר שנתן לנו, ועל חכמת המשקפים' שהתחדשה בדורות האחרונים, לשפר את ראיית העינים, וכן מודים על החסד הרחוקי שה' פוקח את עיני שכלנו להפיר כמה טובה היא דרך התורה והמצוות, ללכת בדרכי הקל יתברך הטובים והישירים, וכן יש לכון בברכה זו לבקש ממנו: יתברך שישמר את עינינו ממראות אסורים כדי שנוזכה לשבע ולהתענג מראית זוי פניו בעולם הבא שלהנאה עצומה זו וזכה רק מי ששמר עיניו מראות ברע ומלהנות מפתויי היצר.

'מלביש עינים' מודים לה' על הבגדים שנתן לנו בימנו בשפע גדול ולא כמו בדורות הקודמים שהיה מחסור ועני והיי מכרחים ללבש בגדים ישנים עם טלאים. כמו כן יש לזכור את חסד מכונות הכביסה שהתחדשו בימנו שאפשר לכבס על ידם את הבגדים בקלות כמעט בלי טרחה כלל שעל ידי זה

או שיש בו יצרים של פעם וכדומה, כי תבין שפינו שיש בו ערמה נסיונו במדות גדול מאוד.

ערך פשוט או חשוב

ומאידך, על האיש משל להעריך את אשתו ולכבדה אף על פי שרואה בה תמימות ושאנה פקחית כמותו, כי דוקא בכח התמימות הזו היא קרובה לרצון ה', והיא בת עולם הבא, כי לא כמחשבותינו מחשבותיו של הבורא יתברך ובעולם הבא עליונים למטה ותחתונים למעלה (פסחים ג), הינו שהערכים שנתשבים כאן בעולם הזה לרמי מעלה כמו החכמה והפקחות, בשמים יכולים להחשב לפחותי ערך, משום שפעמים רבות הם מרחיקים את האדם מהליכה בדרכיו יתברך ואלו הערכים שנתשבים כאן בעולם הזה לפחותי ערך כמו מדת התמימות הם רמי מעלה בעולם הבא משום שהם מקרבים את האדם לרצונו יתברך. לכן בעל חכם לב משכיל לכבד את אשתו וללמד ממנה מדות טובות כותור ועין טובה, שזכתה להם בכח תמימותה, ומעריך את תמימותה בפרט משום שבזכות תמימותה

נשים מברכות: 'שעשני כרצונו'. בברכה זו האשה מודה לה' יתברך על שעשה אותה סמוכה לרצונו יתברך, כי בכח התמימות שחנן ה' את הנשים הן קרובות יותר לרצונו יתברך, ואלו האיש נבדא עם ערמה בלב, ולכן הוא מחיב בעסק התורה כדי שישתמש בערמומיותו להבנת דיני התורה ולהבין דרך למוד דיני נזיקין את ערמומיותם של הבני אדם כדי שלא ירמו אותו.

וכבר אמרו חז"ל (סוטה כא): כיון שעסק האדם בחכמת התורה נכנסה בו ערמומיות, כמו שכתוב: 'אני חכמה שכנתי ערמה' ואלו לאשה לא ראי לעסק בתורה, כמאמרם (שם): כל המלמד את בתו תורה כאלו מלמדה תפלות, וכל כך למה? משום שהיא ניהונה בתמימות, והערמומיות שבתורה תרחיק אותה מקרבה לבורא ומלהליכה בדרכי ישירים כמו הגניעות וכו'.

נמצינו למדים מה, שראוי לאשה להבין את נסיונו הגדול של בעלה ולהתחשב בו כאשר היא רואה את כבודו ועצלותו מלעור בבית,

בגדינו נקיים ולא כמו בדורות עברו שהיה קשה מאוד לכבס ומהקשי שבדבר היו לובשים בגדים מלכלכים והכנים היו שוכנים עליהם כמו שמוכח מהמשנה האוסרת לנער את הבגד בשבת כדי להסיר מעליו את הכנים (שבת א.א.)

עוד יש לזכור בברכה זו לבקש רחמים מה' יתברך שיחן את הבריות בדעת ובשכל פריא ללבב בגדים צנועים המכסים את כל גופם ושללא ידמו לחיות השדה שמחמת שאין בהם דעת אינם מתבישים ואינם מכסים את עצמם.

'מתיר אסורים' - מודים לה' על כל הפעמים שאחד מפרקי עצמותינו נתפס או זו ממקומו והקב"ה חלץ את עצמותינו והצילנו מצער אים זה, וכן מודים לה' על שהצילנו מלהצטרף להיות אסורים בבית החולים וכבולים למטת החלי ולמכשירי הרפואה.

כמו כן מודים בברכה זו על שהתיר אותנו פעמים רבות ממאסר כבלי היצר הרע כאשר נלכדנו ברשתו, ומבקשים ממנו יתברך שלא נלכד שוב ברשת היצר, ובאם חלילה נלכדנו מיד יחיש ה' את שחרורנו ויתיר אותנו ממאסרו.

'זוקף כנפופים' - מודים לה' על שנתן לנו את הסחוס ואת הג'ל הנפרש בתדירות בין פרקי עצמותינו שעל ידו אנו יכולים להתכופף ולהיזקף בלי כאבים כגב ולכופף ולזקף את אצבעותינו ואת כל פרקי עצמותינו בקלות ובנעימות, שאלו נשחק הסחוס הזה או שנפרץ הכרום שבתוכו נפרש הג'ל (מה שנקרא פריצת דיסק), הרי שהאדם מתיסר במכאובים עצומים, והקב"ה מצילנו מכה.

'רוקע הארץ על המים' - מודים לה' על חקמת הזפת והרצוף שנתן לנו כדי שנוכל ללכת

בנחות על גבי הקרקע העומדת על המים. וכן מודים על החכמה שחדש לבנות גשרים מעל ימים ונהרות שיש בזה תועלת לחסוך מבני אדם טלטול וצער הדרכים.

'אשר הכין מצעדי גבר' - מודים לה' על כל פסיעה ופסיעה שאנו יכולים לצעד בהרגלנו בלי כלי עזר להליכה מחמת שבר בעצמות או פריצת דיסק או קטיעת רגל חלילה שבוזה מקומים 'והיה עקב תשמעון' - שהם המצוות שאדם דש בעקביו שפרושו גם לקיים מצוות ה' הטוב לה' על כל פסיעה שאנו הולכים בעקבינו.

'שעשה לי כל צרכי' - ברכה זו מוסבת על הנעלים ולא רק עליהם אלא גם מודים לה' על שממלא ונותן לנו את כל צרכינו עד נעל ושרוך נעל, וכל שכן על שאר הדברים הגדולים יותר מנעלים, וכמו שהרים אברהם אבינו את ידיו לאחר מלחמת המלכים, ואמר "אם מחוט ועד שרוך נעל" שבזה הכריז שאינו לוקח כלום ממלך סדום כי רצה להכריז ולפרסם שלא מלך סדום העשיר את אברהם וכלכלו, אלא ה' לבדו הוא המכלכל את בריותיו ונותן להם את כל צרכם עד שרוך נעל, וכל שכן את שאר הדברים החשובים משרוך נעל.

'אוזר ישראל בגבורה' - מודים לה' על החנוכה והגומי שיש בגדים שעל ידם הגנדים לא נופלים מעלינו וכן מודים על הכפתורים שהתחדשו בדורותינו במקום מה שהיו נזקקים בדורות עברו להשתמש באבנים ובאגוזים ככפתור (כמובא במשנה שבת 1.ו).

וכן מודים לה' על שאוזר אותנו בגבורת רוחו ונותן לנו כח ואמץ להתגבר על היצר הרע ולהדף אותו מלבנו, ומצילנו מעצבות ורית

נכאה, ואוזר אותנו בשמחה, כמו שאמר דוד מלכנו "פתחת שקי ותאזני שמחה" וראוי בכל בקר לבקש מה' שאוזר אותנו ברוח של שמחה וכה להתחיל את היום ברוח טובה ונצלל מכעס ומעצבות בכל היום.

כמו כן מודים בברכה זו על שנתן דעת בבני אדם ליצר ברכבים 'הגורות בטיחות' שמונעות מאסונות ומנוזקים, ולכן כשנכנסים לרכב וחוגרים חגורה אפשר לומר: 'ברוך הבורא אוזר ישראל בגבורה'.

'עושר ישראל בתפארה' - בברכה זו מודים לה' על הדברים שמפארים את פני היהודי שהם התפילין, השלית, הפאות, הכפה, וכן על השער שמפאר את פני האדם, ובלעדיו האדם נראה נטול חן.

'הנותן לי עצה בפי' - מודים לה' על שחדש את כוחותינו בשנה שנתן לנו בלילה הזה, ושתוף כדי השנה השביעי את גופינו בוויטמינים טובים, ועל כך שנותן כח לנשמתנו שלא תתעייף מעבודתו יתברך, וזה המקום לזכור לבקש מה' שיחדש את כוחותינו ויקים בנו "הנתן לי עצה כח ולאין אונים עצמה ירבה".

'המעביר שנה מעיני ותנומה מעפעפי' - בברכה זו מודים לה' על כך שהשנה והעיופות לא נמשכים עמנו במשך שעות היום, ומי שסובל במשך היום מעיופות ראוי לו לזכור לבקש מהשם יתברך שיחזק את נפשו ויתן לו כוחות וזימין לידו מאכלים בריאים ויצילו ממאכלים המזיקים המתלישים את כוחות נפשו של האדם, ויפרט לפני ה' שרצונו להיות ערני כדי שיוכל לעסוק בתורתו ובמצוותיו, ולזכות את הריבים ולהיטיב להם כמקרה רב וככוחות כבירים.

הזודים לתוקים

א. במה דומה התורה לרפון, ומה תקנתו של בעל מדות רעות? **ב.** מתי ראוי להלמנע מלעשות מעשים טובים? **ג.** מתי לא מתמשים המדות הרעות של האדם? **ד.** מהו הפך זכות שצריכה האשה ללמד על בעלה? **ה.** מהי החשיבות במדת התמימות? **ו.** היכן מודים בתפלה על שנצלנו מ'פריצת דיסק'?

התשובות נמצאות בתוך גליון זה. את התשובות ניתן לשלח לכתבת המייל של מכון "מתיקות", בצירוף שם, כתבת ומספר טלפון. העונים נכונה לפחות על שלש שאלות יפנסו להגלה על מתנה קרתית.

שם הזוכה מפרשת 'יריא': שמואל שטרנברג, ביתר

הנשך מתיקות הגיסים

מאוד מגבירת הנפש שלך שלא צקת עלי וקצת אתה גם אומר לי 'גוט שבת'.

התעודדתי מאוד מדבריו וכשנכנסתי לחדרי אשתי יתה שמחה והודיעה לי שהשיגה מהמשפחה הסמוכה שמיכה עבור בנו הקטן - שמיכה שהיתה טובה הרבה יותר ממה שהמלונית הציעה... לבנתים אותו יהודי חזר עם השמיכה בידו וכבר כלתי להרשות לעצמי לומר לו שהוא יכול להשאיר אותה אצלו, וכך אמרתי לו. בנוסף כעבר מספר ימים יצאתי עם כל בני משפחתי מהמלונית כשאנו בריאים בלי שום חלי.

חושבני כי יש בספור זה ללמד שמוותור לא מפסידים, ולהפך רק מרויחים, ולפעמים הרוח בא וזקא דרך מי שמוותר לו, ובודאי זכות היותר עמדה לנו להתרפאות.

ה. ה. ל. אשדוד

מאמר השבוע - נאמנות הפרשה

פרשת חיי שרה מדברת יותר מעניין אליעזר עבד אברהם ורק במעט היא מדברת על התעסקותו של אברהם בקבורת שרה אמנו והספדה, ואת משום שגדולה שמושה יותר מלמונה, שכלן התורה האריכה בפרשתנו בספור אליעזר העבד מאשר בספור שרה ואברהם רבו כי אליעזר הוא הדוגמא עבדנו שמלמד את מידת הנאמנות לצדיקים, שהיא מדה גדולה וחשובה שעל ידה זוכה האדם לנאמנות גם לבני ביתו ויחבריו, ובעברה זכה אליעזר להכנס חי לקהילתו של אברהם אבינו בגן עדן.